

NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM HÌNH THÁI, SINH LÝ HẠT GIỐNG VÀ ẢNH HƯỞNG CỦA THÀNH PHẦN RUỘT BẦU ĐẾN SINH TRƯỞNG VÀ PHÁT TRIỂN CỦA SA NHÂN TÍM (*Amomum longiligulare* T.L.Wu) TẠI HUYỆN BA VÌ, HÀ NỘI

Bùi Kiều Hưng¹, Võ Đại Hải²

¹Trung tâm Nghiên cứu và Chuyển giao Kỹ thuật Lâm sinh

²Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam

Từ khóa: Đặc điểm hình
 thái, sinh lý hạt giống,
 thành phần ruột bầu, Sa
 nhân tím, Ba Vì - Hà Nội

Keywords: Morphological
 characteristics, physiological
 characteristics of seed,
 component of seedling
 container, *Amomum*
longiligulare T.L.Wu,
 Ba Vi district - Hanoi city

TÓM TẮT

Sa nhân tím thuộc chi Sa nhân, họ Gừng, là loại dược liệu quý, có công dụng làm thuốc chữa bệnh, sử dụng trong công nghệ mỹ phẩm và dùng làm gia vị. Nghiên cứu được thực hiện tại huyện Ba Vì, thành phố Hà Nội. Kết quả nghiên cứu cho thấy đặc điểm hình thái của Sa nhân tím trồng ở huyện Ba Vì cơ bản cũng giống đặc điểm hình thái Sa nhân tím trồng ở các khu vực khác về thân, lá, hoa và quả. Kích thước quả: dài 8,0-15,0mm, chiều rộng 5,0-12,0mm. Kích thước hạt: dài 1,2-1,5mm; chiều rộng 1,0-1,2mm. Một số đặc điểm sinh lý hạt giống như sau: khối lượng 1.000 hạt là 14,7g; độ thuần của hạt giống: 80,7%; tỷ lệ nảy mầm: 90,5%; thế nảy mầm: 70,0%; hàm lượng nước trong hạt: 27,4%; thời gian hạt bắt đầu nảy mầm: 23 ngày sau khi gieo; Thời gian hạt kết thúc nảy mầm: 45 ngày sau khi gieo. Thành phần ruột bầu tốt nhất cho sản xuất cây con Sa nhân tím gieo ươm từ hạt là: 94% đất + 5% phân chuồng hoai + 1% NPK.

Research on morphological characteristics, seed physiology and effect of container component on growth and development of *Amomum longiligulare* T.L.Wu planted in Ba Vi district, Ha Noi city

Amomum longiligulare T.L.Wu belongs to *Amomum* genus, Zingiberaceae family. This is precious medicinal plant, used for medicine making, beauty product manufacturing and for spice purposes. The research was conducted in Ba Vi district, Ha Noi city/Vietnam. Research results show that morphological characteristics of *Amomum longiligulare* T.L.Wu planted in Ba Vi district basically similar with ones planted in other locations on stem, leaf, flower and fruit. Size of fruits is 8.0-15.0mm in length, 5.0-12.0mm in width. Size of seed is 1.2-1.5mm in length; 1.0-1.2mm in width. Physiological characteristics of *Amomum longiligulare* seed are as follows: weight of 1.000 seeds is 14.7g; seed purity: 80.7%; seed germination: 90.5%; seed energy: 70.0%; water content in seed: 27.4%; seeds begin to germinate in 23th day after sowing and terminate germination in 45th day after sowing. The best container component for *Amomum longiligulare* T.L.Wu is 94% fertile soil + 5% muck + 1% NPK fertilizer.